

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1261/23
24.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија др Драгице Попеску, председника већа, Зорице Ђаковић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиље АА, из ..., чији је пуномоћник Урош Раденковић, адвокат из Београда, ул. Студентска број 10, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Горан Атанацковић из Београда, ул. Алексе Ненадовића број 11, ради раскида уговора о поклону, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П бр. 2689/20 од 08.12.2022. године, у седници већа одржаној дана, 24.1.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиље АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П бр. 2689/20 од 08.12.2022. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Вишег суда у Београду П бр. 2689/20 од 08.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се раскине уговор о поклону који је закључен између ње, као поклонодавца и туженог, као поклонопримца, оверен пред Другим општинским судом у Београду под Ов бр. 3312/04 дана, 13.12.2004. године, те којим је тражила да тужени трпи да се она упише као власник предметних непокретности у ул. ..., у ... на кат. парцели број ..., уписаних у ЛН број ... КО ... са уделом од 1/1 идеалних делова непокретности, као неоснован. Ставом другим изреке побијане пресуде обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 179.400,00 динара, у року од 15 дана.

Против наведене пресуде тужиља је благовремено изјавила жалбу побијајући је због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку

(“Службени гласник РС”, бр. 72/11 и 55/14, са свим изменама и допунама), нашавши да жалба тужиле није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на друге повреде и одредаба парничног поступка које би могле утицати на правилност и законитост побијане пресуде, па се иста може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, брак парничних странака је разведен правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П2 бр. 885/19 од 26.09.2019 године. Током трајања брака, између тужиле, као поклонодавца и туженог, као поклонопримца, закључен је уговор о поклону, оверен пред Другим општинским судом под Ов.бр. 3312/2004 дана 30.12.2004. године, у коме је наведено да су стране уговорнице, супружници, да тужилца путем тог уговора преноси право својине без накнаде на туженог и то 1/2 идеалних делова вишесобног стана у приземљу и на спрату, површине 431,32 м², са сушионицом и помоћним простором у поткровљу површине 66,79 м², подрумским простором површине 188,56 м², базеном површине 89,86 м² и двојном гаражом површине 40,38 м², у ... у ..., на кат.парцели бр. ...., уписане у ЗКУЛ бр.... на ... на основу употребне дозволе од 22.12.1998. године. Тужилца није могла да приступи описаној непокретности у ... у ..., чији је сувласник, дана, 13.11.2020. године, јер капија за даљинско управљање није реаговала на код који је тужилца имала, с тим да ју је, након неколико минута, радник пустио у посед наведених непокретности. Због тог догађаја су пред Првим основним судом у Београду, парничне странке водиле поступак ради сметања поседа због промене браве на уазној капији и кода за даљинско отварање капије за улаз колима, у предмету П 53443/20. Тај суд је дана, 02.03.2002. године, донео решење којим је одбијен тужбени захтев овде тужиле, а истим решењем је укинута решење тог суда од 08.11.2020. године, којим је одређена привремена мера којом је наложено да овде тужени тужилци преда примерак кључева од капије и примерак даљинског управљача и кода за отварање капије за улазак колима. Решењем Вишег суда у Београду Гж 21704/22 од 28.10.2022. године, потврђено је решење Првог основног суда у Београду П 53443/20 од 02.03.2020. године. Спорна непокретност је купљена од заједничког новца странака, добијеног од њихових фирми које су успешно радиле, а које су парничне странке заједнички отвориле и у њима учествовале са 50:50% удела. Тужилца је туженом поклонила 1/2 идеалних делова непокретности у ... у ..., како би од туженог заузврат добила 50% удела у привредном друштву који је тужени основао.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је сагласно одредби чл. 26. и 103. ЗОО, нашао да је тужбени захтев тужиле неоснован, јер је код добротних уговора кауза субјективне природе, јер мотив улази у њено поље, па је за постојање уговора о поклону неопходна *animus donandi*, односно намера даривања, чије одсуство је утврдио, као битног елемента предметног уговора о поклону, нашавши да учињени поклон није био акт добротности тужиле, према туженом, имајући у виду да из исказа парничних странака произилази да му је тужена поклонила 1/2 идеалних делова непокретности у ..., како би од њега заузврат, добила противпрестацију у виду 50% удела у привредном друштву које је тужени основао, а што је недозвољен мотив

код уговора о поклону. Првостепени суд је ценио по службеној дужности ништавост спорног уговора о поклону, као претходно питање, у смислу члана 109. став 1. ЗОО те је нашавши да је овај уговор ништав, одбио захтев за раскид истог, имајући у виду ретроактивно дејство института ништавости, у смислу члана 104. ЗОО.

Оцењујући наводе жалбе тужиле, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право и за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, по налажењу Апелационог суда, правилан је закључак првостепеног суда да је спорни уговор о поклону симулован правни посао, за чије закључење није постојала права намера у виду *animus donandi*, већ недопуштен мотив тужиле да за учињени поклон стекне удео у привредном друштву туженог. Стога је првостепени суд, као претходно питање, правилно утврдио ништавост уговора о поклону закљученог између парничних странака, будући да учињени поклон није акт добротинства тужиле, те је одбио тужбени захтев за раскид истог, имајући у виду да се не може раскинути непуноважан уговор, те је одлучио као у изреци побијане пресуде.

Неосновани су наводи жалбе тужиле да се тужени понашао према кући у улици ..., као њен искључиви власник и да ју је шиканирао, а да се првостепени суд није ни бавио питањем испуњености услова за раскид уговора о поклону, као и да ли се понашање туженог може квалификовати као груба неблагодарност. Наиме, имајући у виду да из исказа парничних странака произилази да је тужена 1/2 предметне непокретности у ... улици поклонила туженом да би заузврат од њега добила 50% удела у привредном друштву које је он основао заједничким средствима, очигледно да није постојала намера даривања на страни тужиле, због чега је правилно утврено да је уговор о поклону закључен између парничних странака, симулован правни посао, који у смислу члана 66. ЗОО, не производи правно дејство међу уговорним странама, већ прикрива уговор о деоби брачне тековине. Имајући у виду да је раскид уговора начин престанка пуноважног уговора, као правног посла, како је спорни уговор о поклону ништав и не производи правно дејство између уговарача, односно између тужиле и туженог, правилно је првостепени суд одбио захтев за раскид истог. Из наведених разлога, првостепени суд се није ни није упуштао у оцену испуњености услова за раскид, односно опозив, спорног уговора о поклону, због наводно, испољене грубе неблагодарности од стране туженог.

Неосновани су наводи жалбе тужиле да је првостепени суд одлучио изван граница постављеног тужбеног захтева, што је противно члану 3. став 1. ЗПП. Наиме, суд пази на ништавост по службеној дужности у смислу одредбе члана 109. став 1. ЗОО, што подразумева да суд може ценити пуноважност правног посла, као претходно питање, супротно наводима жалбе тужиле да је првостепени суд изашао из оквира постављеног тужбеног захтева.

Неосновани су наводи жалбе тужиле да је првостепени суд погрешно применио одредбе чл. 26. и 53. ЗОО, сматрајући да побуде из којих је уговор о поклону закључен, утичу на његову пуноважност. Наиме, одредбом члана 53. став 3. ЗОО је прописано да

уговор без накнаде нема правно дејство и када други уговарач није знао да је недопуштена побуда битно утицала на одлуку његовог сауговарача. Код уговора о поклону основ се огледа у намери да се поклон учини (*animus donandi*), па се поклонодавац обавезује према поклонопримцу, не због накнаде коју од њега очекује, већ јер из неких других побуда жели да му увећа имовину. То представља акт добротинства који захтева да поклонопримац испољи свест и намеру да без одговарајуће накнаде на поклонопримца пренесе право својине на некој својој ствари или да му учини неку другу имовинску корист, с тим да уговор о поклону подразумева и сагласност поклонопримца о битним елементима уговора, али се *animus donandi*, пре свега, односи на одлуку поклонодавца да учини поклон. Намера даривања стога представља специфичност која раздваја уговор о поклону од других уговора, с тим да одлука поклонодавца да учини поклон може бити заснована на различитим побудама, али може бити инспирисана и побудама које су недопуштене са становишта правних и моралних императива. Уколико је таква недопуштена побуда присутна, уговор је без дејстава, у смислу одредбе члана 53. став. 3 ЗОО, будући да уговор без накнаде, нема правно дејство и када други уговарач није знао да је недопуштена побуда битно утицала на одлуку његовог сауговарача. Стога недопуштена побуда улази у правни основ добротиног уговора, који је ништав због такве побуде, због недопуштеног основа који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима, у смислу чл. 51. и 52. ЗОО, у вези са чланом 53. ЗОО. Имајући у виду изнето, недопуштена побуда тужиле код предметног уговора о поклону, довела је до ништавости истог, без обзира на околност да ли је тужени, као други уговорник за то знао, с тим да су очигледно овим уговоом вршили деобу брачне тековине.

Неосновани су и наводи жалбе тужиле да је постојала воља уговорних страна да се закључи баш уговор о поклону, јер је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да су непосредно пре закључења уговора о поклону постигли договор да тужила туженом пренесе право својине на 1/2 идеалних делова непокретности у ..., а да јој он заузврат призна 50% учешћа у фирми коју је основао на своје име ("..." доо). Дакле, права намера страна уговорница је била да изврше поделу непокретности стечених током брака, што не може бити учињено путем уговора о поклону, већ путем уговора о подели брачне тековине,. Стога у конкретном случају уговор о поклону прикрива уговор о деоби брачне тековине и представља привидан правни посао чије дејство учесници нису желели, те има одлике сумулованог правног посла, док је уговор о деоби брачне тековине дисимуловани правни посао чије дејство парничне странке заправо желе.

Како се ни другим наводима жалбе тужиле не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, Апелациони суд је на основу одредбе члана 390. ЗПП одлучио као у изреци ове пресуде.

Потврђена је на основу члана 401. тачка 2. ЗПП одлука о трошковима парничног поступка која је донета правилном применом одредби чл. 153. и 154. ЗПП, а коју чине потребни издаци туженог за вођење ове парнице, правилно одмерени према важећој АТ и ТТ.

Одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступк према АТ

за састав жалбе која је одбијена, као неоснована, те је одлука донета сходно члану 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
др Драгица Попеску, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић